

Přehled plnění vládních prorůstových opatření

Prioritní body:

Oblast investic:

a) Urychlení investic v dopravní infrastrukturu cestou PPP

Projekty PPP (Public Private Partnership) jsou nástrojem na urychlení výstavby infrastruktury, díky tomu stát platí pouze za funkční službu a není stavebníkem, ale již jen klientem. Náklady jsou u PPP rozloženy v čase, kdy již infrastruktura „vydělává“ a přináší růst HDP i daňových příjmů. Je to rychlejší a ekonomičtější, jak je vidět z řady projektů v západní Evropě.

- MD vytvořilo nové kompetenční centrum v podobě samostatného oddělení, které se věnuje ve spolupráci s investory přípravě PPP projektů.
- MD toto opatření realizuje aktuálně v tomto volebním období. Ještě v letošním roce se podaří zprovoznit pilotní projekt D4 a rozbíhají se další projekty PPP: D35 a moderní železniční spojení mezi centrem Prahy a Letištěm Václava Havla, které jsou ve fázi výběru koncesionáře a dalších pět projektů (D0, D3, D55 a ramena VRT) je ve fázi zpracování studií proveditelnosti.
- Vládní výbor pro strategické investice nadto pracuje na identifikaci dalších vhodných finančních nástrojů pro podporu investic např. prostřednictvím Národní rozvojové banky.

Oblast trhu práce:

b) Dávkový a sociální systém motivující k práci a využití lidského kapitálu

Cílem je mít v sociálním systému taková opatření, která přirozeně směřují k tomu, že práce se vyplatí tak, aby např. chudší domácnost při navyšování příjmu z práce co nejméně přicházela o dávky, či odstranění bodů zlomu, kdy dodatečná vydělaná koruna vede paradoxně k poklesu čistých příjmů. Cílem je také omezení motivace uměle snižovat legální příjmy kvůli dávkám, tlačít na vstup do procesu rekvalifikace, vč. dalších opatření, které pomohu zefektivnit systém podpory v bydlení.

- MPSV má reformu dávkového systému po připomínkovém řízení. Opatření reformy motivuje k práci, kdy za aktivitu musí být větší odměna, spojuje různé dávky do modernější a efektivnější podoby. S realizací se počítá do konce volebního období, resp. do konce roku 2025.

c) Modernizace Zákoníku práce jako hybatele pracovního trhu

Potřebujeme identifikovat klíčové hrozby a překážky, které brzdí a limitují růst české ekonomiky a zároveň využít všech příležitostí a potenciálu, který ČR má. Procento nezaměstnanosti je stabilně nízké a zároveň jsou firmy, které nemohou dokončit své zakázky, protože nemají kvalifikované zaměstnance.

- Reformními kroky MPSV se již realizují. Jde o větší pružnost v oblasti nábory nových zaměstnanců, regulaci pracovní doby, zpružnění, inspiraci ze zahraničí. S kompletní realizací se počítá do konce volebního období, resp. do konce roku 2025.
- Zásadní změny přinese tzv. flexibilní novela zákoníku práce, která počítá se zjednodušením procesu výpovědi, prodloužením zkušební doby, samorozvrháváním směn, nebo naopak s možností zaměstnavatele zkrátit denní odpočinek zaměstnanců na pouhých šest hodin v případě řešení mimořádných událostí a havarijních stavů.

Oblast výstavby:

d) Radikální zkrácení povolovacích lhůt

Pro realizaci a příliv investic je klíčový rozsah a rychlost povolovacích řízení potřebných k provedení investice. Délka povolovacích řízení nesmí být limitujícím faktorem pro zahraniční investice i pro rozhodování českých firem o další investici.

- MMR připravilo digitalizaci stavebního řízení, které od 1. 7. 2024 bude postupně přinášet potřebné zjednodušení celého procesu povolování staveb.
- Samotný nový stavební zákon, který je od 1. 7. v plné účinnosti, přináší razantní zkrácení lhůt povolenacího řízení staveb a také úpravy v jejich vymahatelnosti.
- MD ve spolupráci s MPO novelizovalo liniový zákon, který se nově vztahuje nejen na dopravní infrastrukturu, ale i na strategické investice, s účinností od 1. 1. 2024.
- Plánuje se další urychlení ve specifických oblastech (energetika, doprava, rezidentní bydlení) v návaznosti na novelu stavebního zákona a liniového zákona (v gesci MMR, MPO, MD) v tomto volebním období do konce 2025.
- Zásadní posun v urychlení výstavby energetických staveb a modernizaci české energetiky přinesly jednotlivé úpravy LEX OZE.
- Je projednávána novela atomového zákona, v rámci které je jedním z cílů zefektivnění povolování jaderných zdrojů.

e) Změny vybraných zákonů vedoucí ke zrychlení individuální i komerční stavby

Změny klíčových zákonů pomáhají odblokovat výkupy, urychlují výstavbu, zjednodušují podávání žádostí a procesů, zefektivňují rozhodování a zkracují limity pro výstavbu, aby bylo možné snadněji stavět.

- Znovu platí, že výrazné urychlení povolenacích lhůt přichází s novým stavebním zákonem.
- Další změny pro specifický okruh staveb (stavby dostupného nájemního bydlení) byly schváleny v rámci novely zákona o SFPI.
- MMR připravuje reformu územního plánování, návrh věcného záměru bude připraven v 1. pol. 2025 a k celkové realizaci záměru dojde v příštím volebním období po roce 2025.
- MŽP připravuje novelu vyhlášky o ochraně dřevin, přičemž novela by měla být účinná k 1. 1. 2026.
- MF připravuje návrh novely zákona o oceňování majetku. K realizaci by mělo dojít v tomto volebním období do konce 2025. Další urychlení přinese novela zákona o majetku státu, která urychluje převody majetku a kterou aktuálně projednává Sněmovna.

f) Srovnání norem ve výstavbě na úroveň západních zemí a ponechání větší odpovědnosti lidem

Ke zlevnění a zkrácení výstavby přispěje i postupná revize norem, které vydávají různé profesní organizace. Velký úklid v této oblasti musí vycházet z přesného posouzení nákladů a přínosů každého předpisu a normy.

- MMR připravilo digitalizaci stavebního řízení a nový zákon, náběh od 1. 7. 2024. Zjednodušení se projevuje i ve všech prováděcích vyhláškách.

Oblast regionálního školství:

g) Komplexní reformní kroky ke zkvalitnění regionálního školství (konkrétní kroky budou provedeny do konce volebního období, resp. do konce roku 2025)

V rámci Strategie 2030+ řešíme a odbouráváme problémy, jako jsou odložené nástupy do škol, nepřehlednost kapacit, funkční gramotnost na odborných školách bez maturity, vysoký počet malých škol, administrativní zátěž.

- Probíhají veřejné konzultace k revizi rámcových vzdělávacích programů, cílem je omezit nadbytečné a přežitě memorování a naopak rozvíjet funkční gramotnost.
- Strategii 2030+ implementujeme, byl schválen a nyní je dále rozpracováván Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR pro období let 2023–2027, část tohoto komplexního opatření tedy v tomto volebním období splníme a část zahájíme.
- MZe ve svém resortu připravuje inovace oborové soustavy, podporu dalšího vzdělávání pedagogů. Příkladem je i dotační program Centra odborné přípravy (již v praxi od 1. 1. 2024).

- Byla připravena novela školského zákona, kterou Parlament schválil v červnu 2023. Posilujeme tím postavení ředitele školy jako manažera.
- V únoru 2024 pak vláda přijala usnesení, které umožňuje ředitelům škol dle konkrétních potřeb školy lépe rozložit pracovní úvazky.
- MŠMT připravilo řešení pozdních nástupů na ŽŠ (nadužívání odloženého nástupu do škol zvyšuje nároky na kapacity škol a zvyšuje to též věk, kdy mladí lidé dokončují počáteční vzdělání), již jsou vypracovány čtyři možné varianty řešení, následně po odborné diskusi budou připraveny legislativní změny.

Ostatní body:

Smart řízení přijímání pracovní síly ze zahraničí

Část problému trhu může řešit zvýšení aktivizace domácí pracovní síly, ale chytře regulovaný přísun poptávané pracovní síly ze zahraničí pomůže problémy řešit a bude působit prorůstově.

- Vládě MV předložilo nový zákon o pobytu cizinců (zavedení institutu garanta, digitalizace pobytového řízení). Realizace tohoto opatření je plánována v tomto volebním období, resp. do konce roku 2025.
- MZe 1. 1. 2024 spustilo program pro krátkodobé pracovníky v zemědělství.
- V roce 2023 vláda též na základě požadavků firem navýšila roční kvóty pro zahraniční kvalifikované pracovníky o 20 tisíc.
- V červnu 2024 vláda dále schválila nový projekt MPO pracovní migrace z Indonésie, který navýšuje kvóty pracovních víz pro kvalifikované pracovní síly z Indonésie ze současných 150 na 1 150 žádostí ročně.
- MZV v tomto volebním období, resp. do konce roku 2025 připraví podmínky pro lepší zapojení zaměstnavatelů v rámci integrace pracovníků, navýší se kapacita vízových úseků.
- MPSV má již v připomínkovém řízení zákon o zaměstnanosti vč. projektu Eures (Evropské služby zaměstnanosti), který toto bude řešit, efekty budou v dalším volebním období.
- MPO od 1. 7. 2024 spouští nový vládní program určený pro klíčové české zaměstnavatele a indonéské studenty polytechnických škol, kteří budou v ČR pracovat v oblasti výroby a průmyslu s kapacitou 1 000 žádostí o zaměstnanecké karty ročně.
- Velmi dobrou ukázkou zvládnuté integrace nových pracovních sil ze zahraničí je aktuální zapojení velkého množství uprchlíků z Ukrajiny.

Zvýšení podílu zahraničních studentů pro vyrovnání demografického poklesu, zajištění kvalifikované pracovní síly a transformace ekonomiky

Pro řešení demografického poklesu jsou z pohledu integrace i ekonomické efektivity nejvhodnější cílovou skupinou zahraniční vysokoškolští studenti, kteří z 50 % po absolvování zůstávají dlouhodobě v Česku na pracovním trhu a participují v daňových a sociálních systémech. Druhá polovina pak přispívá k zahraničnímu obchodu, kulturní a politické diplomacii.

- Poslanecká sněmovna projednává novelu vysokoškolského zákona, která mj. zavádí možnost, aby vysoké školy nezaplatňovaly doktorské studium v cizím jazyce, cílem je zvýšení podílu zahraničních studentů.
- MPSV realizuje v tomto volebním období, resp. do konce roku 2025 zákon o zaměstnanosti a projekt EURES.
- MV bude v tomto volebním období, resp. do konce roku 2025 realizovat nový zákon o pobytu cizinců (zavedení institutu garanta, digitalizace pobytového řízení).
- MZV již dokončilo revizi režimu studenta (spuštěno 1. 1. 2024).

- V prosinci 2023 schválila vláda Projekt Pilot, který má garantovat cizincům možnost podání žádosti o pobytové oprávnění na příslušném zastupitelském úřadu za účelem absolvování leteckého výcviku v ČR.

Zdravotní prevence

Dosažitelné zlepšení zdravotního stavu je z více než dvou třetin realizovatelné v oblasti prevence, zbytek připadá na zlepšení dostupnosti léčby. Pokud započítáme i dopad zvýšeného zapojení dnes nemocných do ekonomické aktivity, jedná se o investici s pozitivní návratností (1,7 Kč na 1 investovanou Kč během 20 let).

- MZd chce realizovat v tomto volebním období, resp. do konce roku 2025, např.:
 - Navýšení výdajů na prevenci v rámci stávajících zdravotnických rozpočtů a zajištění jejich nákladové efektivity.
 - Podporu účasti občanů na preventivních aktivitách, včetně finanční motivace.
 - Novely zákonů o ochraně veřejného zdraví a veřejném zdravotním pojištění.

Redukce počtu lidí v předlužení a související šedé ekonomiky

Nejméně polovina ekonomicky aktivních lidí, kteří jsou v exekucích, redukuje oficiální příjmy, což může být nevýhodné pro ně i pro stát.

- MSp má v Senátu novelu insolvenčního zákona, který pomůže návratu do legální ekonomiky a vymanit se z dluhové pasti. Novela by měla vejít v účinnost do konce roku 2024.

Snížení extrémně vysokého počtu vězňů a vysoké míry recidivy (zavedení nového elektronického monitorovacího systému, tzv. "náramků")

Po vzoru úspěšných zahraničních praxí je proto nutné modernizovat související systémy tak, aby se výrazným způsobem snížil počet vězňů, míra recidivy a zvýšila se míra zapojení propuštěných do oficiální ekonomiky. Využívat systém probačních služeb, asistence po ukončení výkonu trestu a prevence recidivy.

- Probační a mediační služba s MSp zavádějí systém elektronického monitoringu, který by měl přispět ke snížení počtu vězněných osob, tj. využívání náramků již v praxi nabízí.
- Dále postoupila do legislativního procesu novela trestního zákoníku: změna právní úpravy peněžitého trestu, opatření k adekvátnímu snížení míry trestní represe (schválení vládou na 12/2024).

Zvýšit zaměstnanost rodičů lepším systémem podpory rodin

Potřebné je lepší nastavení institutu mateřské a rodičovské v kombinaci s dlouhými formálními garancemi zachování místa během rodičovské, zlepšit předvídatelnost systému, obecně zajistit větší flexibilitu pro rodiče s malými dětmi.

- MPSV dokončilo novelu ohledně částečných úvazků v oblasti zaměstnanosti s účinností od 1. 2. 2023.
- MPSV plánuje realizovat zákon o sousedských dětských skupinách do konce volebního období, resp. do konce roku 2025, nyní jsou novely v PSP.
- Tzv. flexibilní novela zákoníku práce také zavádí garanci místa po návratu z rodičovské, umožnění souběhu DPČ/DPP s rodičovskou a snazší zástupy za mateřskou a rodičovskou dovolenou.
- Díky digitalizaci lze podat žádost o rodičovský příspěvek i změnu výše jeho čerpání online během pár minut.

Zajistit všeobecnou dostupnost zařízení předškolní výchovy a péče

Limity v kapacitě zbytečně snižují zaměstnanost, snižují se výnosy veřejných rozpočtů z daní a pojistného, zvyšují se sociální výdaje rodin, snižuje se ochota mít více dětí, zvyšují se sociálně ekonomické rozdíly, snižuje se kvalita života, snižuje se důvěra lidí v systém.

- MPSV připravuje investiční výzvy na zřizování dětských skupin z NPO. Realizace je plánována do konce volebního období, resp. do konce roku 2025.

- MPSV již vládě i do PSP předložilo novelu přinášející pravidla pro tzv. sousedské dětské skupiny i povinnosti pro obec zajistit podmínky pro péči o děti starší 3 let.

Zefektivnění vnitřního a vnějšího řízení veřejných vysokých škol

Cílem je řešit míru studijní neúspěšnosti, především bakalářských a doktorských studií; příliš vysoký podíl absolventů magisterských vůči bakalářským (spolu s nízkým podílem profesně orientovaných bakalářských programů uplatnitelných na trhu práce bez MA studia). Důsledkem jsou vysoké náklady na jednoho úspěšně dostudovaného vysokoškoláka a nízké výdaje na jedno studium ročně. Kvalita vysokých škol neodpovídá ekonomické vyspělosti Česka.

- MŠMT připravuje legislativní úpravy. Realizace je plánována do konce volebního období, resp. do konce roku 2025.
- Toto částečně řeší novela vysokoškolského zákona, díky které budou doktorandi pobírat nejméně 1,2 násobek průměrné mzdy. Se zavedením minimálních příjmů pro prezenční doktorské studenty souvisí i jasnější a přísnější kritéria pro výběr budoucích doktorandů. Celkové počty doktorandů se tak sníží a naopak se zvýší jejich úspěšnost.
- MVVI předloží na vládu na podzim 2024 aktualizaci metodiky M17+. Realizace je plánována do konce volebního období, resp. do konce roku 2025.

Modernizace systému finanční podpory studentů vysokých škol

Cílem je omezovat sociálně-ekonomické bariéry v přístupu ke vzdělání. Potřebné je zvýšit cílenost podpory, aby mladí lidé směřovali na VŠ a nebyla tak silná potřeba přivýdělku.

- MŠMT již zahájilo řešení této oblasti. Realizace je plánována do konce volebního období, resp. do konce roku 2025.
- Tento problém částečně řeší novela vysokoškolského zákona, kterou nyní projednává Poslanecká sněmovna. Příjem doktorandů v prezenčním studiu by podle návrhu měl být nejméně 1,2 násobek minimální měsíční mzdy, zároveň dává školám možnost nezpлатnit studium v cizím jazyce.

Snížení počtu lidí s nedokončeným vzděláním

Nedokončování vzdělání negativně dopadá na velikost pracovní síly, její zaměstnatelnost, produktivitu a dodatečné veřejné sociální výdaje.

- Stejně jako v předchozím bodě toto částečně řeší novela vysokoškolského zákona, díky které budou doktorandi pobírat nejméně 1,2 násobek průměrné mzdy. Se zavedením minimálních příjmů pro prezenční doktorské studenty souvisí i jasnější a přísnější kritéria pro výběr budoucích doktorandů. Celkové počty doktorandů se tak sníží a naopak se zvýší jejich úspěšnost.
- MPSV chce v tomto volebním období, resp. do konce roku 2025 realizovat změnu Aktivní politiky zaměstnanosti, tvorby individuálních akčních plánů.

Snížení systémových bariér uplatnění žen ve vědě, řízení a politice

Přetrvávající nízké zapojení neodpovídá výraznému nárůstu jejich vzdělanosti v posledních třech dekádách. Vyrovnanější zastoupení žen ve vedoucích pozicích, řídicích orgánech, politice, vědě atd. má potenciál lepšího využívání disponibilních a dobře vzdělaných lidských zdrojů země.

- MPSV ve spolupráci s MVVI a MŠMT chce v tomto volebním období do konce 2025 realizovat úpravu peněžní podpory v rodičovství pro doktorandky, možnost čerpat rodičovský příspěvek 6 týdnů před narozením dítěte.
- MZe realizuje zajištění rovných příležitostí a zastoupení žen ve vedení vědeckých programů a institucí ministerstva (aplikováno od roku 2023).
- MVVI připravuje nový zákon o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí, který zohledňuje potřeby sladování profesního a rodinného života.

„Sektorové rady“ jako nástroj k vyšší konkurenceschopnosti firem

Sektorové rady jsou odvětvově zaměřené týmy odborníků, kteří mají v oblasti vývoje kvalifikací mandát zastupovat zaměstnavatele. Sektorové rady jsou nástrojem zaměstnavatelů, mohou ovlivňovat na základě vývoje ve světě práce oblast profesní přípravy a rozvoje lidských zdrojů.

- MPSV chce realizovat vznik sektorové rady pro celoživotní vzdělávání v tomto volebním období do konce roku 2025.

Procesní audity na ministerstvech

Základní podmínkou pro zefektivnění činnosti jakékoliv instituce, např. formou digitalizace, je podrobný popis agend a procesů. Ve státní správě, v níž jsou dobře měřitelné vstupy resortů (rozpočet), ale obtížně měřitelné výstupy resortů, je popis agend a procesů klíčovým vstupem pro zefektivnění činnosti.

- Schválení 3 antibyrokratických balíčků, které vzešly z analýzy povinností fyzických i právnických osob a z konzultace s nimi.
- Interní audit ministerstva dokončen: MO, MSp, MŽP, atd.
- Interní audit bude realizován v tomto volebním období do konce r. 2025 např.: MPO, MPSV.
- Pracovní skupina na Úřadu vlády ČR vypracovala plán revize agend, který bude využit jako návod pro další resorty.

Monitoring a vyhodnocování dotačních titulů a dotací pro účely efektivnějšího managementu

Potřebné je řešit problémy jako jsou administrativní náklady, časová a finanční zátěž příjemců dotací; náročná administrativa dotací na straně poskytovatelů; příliš mnoho malých dotací; neznámý čistý přínos dotací; nemožnost spolehnout se na harmonogram vypsatí dotace a následného přidělení prostředků, který je pro systémová rozhodování v privátním sektoru zásadní. Potřebné je také propojovat dotační systémy.

- MZe průběžně odstraňuje nadbytečnou byrokracii a zjednodušuje administrativní proces žádostí o dotační programy pro zemědělce.
- MŽP se zaměřuje na projekty využívající alternativní finanční nástroje, zavádí zjednodušené vykazování a další iniciativy.
- NZÚ jako prorůstové opatření mobilizuje finanční zdroje investorů do realizace energeticky úsporných opatření, které spolu se státními subwencemi podporují rozvoj sektoru stavebnictví, strojírenství, elektrotechniky, podporuje rozvoj moderních technologií a inovací, udržuje a vytváří nová pracovní místa, vytváří podmínky pro odvod daní aj.
- V tomto volebním období do konce 2025 chystá MD realizovat propojení dotačních systémů, každoroční analýzy systému a vyčíslení administrativní náročnosti u každého dotačního titulu.
- V tomto volebním období do konce 2025 chystá MMR komplexně evaluovat národní programy, aplikovat zjednodušené vykazování, sledovat administrativní náročnost a aplikovat inovativní finanční nástroje.

Reforma decentralizované samosprávy

Dle ČSÚ má v ČR z celkového počtu 6 257 obcí celkem 4 732 obcí méně než 1 000 obyvatel a 2 203 obcí pod 300 obyvatel. To se negativně projevuje v efektivitě, kdy velký počet malých obcí činí velmi podobná rozhodnutí s různou hladinou informací a malou tržní silou vůči dodavatelům služeb, ale také v nákladech na administrativu.

- MV legislativně ukotvilo nový druh mezi-obecní spolupráce, tzv. Společenství obcí, a připravuje další opatření s přesahem do dalšího volebního období po roce 2025. Pravomoci a možnosti Společenství obcí byly následně rozšířeny i v zákoně o úřednících.

Racionalizace struktury a činnosti resortních výzkumných ústavů

Všechny resorty musí jasně popsat výzkumné potřeby své činnosti a tento popis by měl projít i externí odbornou i vědeckou oponenturou. Součástí procesu zefektivnění by mělo být i posouzení toho, zda některé výzkumné služby nemohou resortu smluvně a efektivněji poskytovat pracoviště vysokých škol, apod.

- Na návrh MVVI se podařilo přijmout novelu zákona o veřejných výzkumných institucích.
- MPSV chystá v tomto volebním období do konce 2025 sloučení VÚPS a VÚBP.
- MVVI jedná s poskytovateli o racionalizaci struktury a činnosti jejich výzkumných ústavů
- MZe již slučuje činnosti 3 resortních ústavů do jednoho (integrace se týká Výzkumného ústavu zemědělské techniky a Výzkumného ústavu potravinářského Praha do Výzkumného ústavu rostlinné výroby).

Zavedme jedno inkasní místo pro daně a sociální a zdravotní pojištění

Zavedení a spojení odlišných a jinak složitých systémů má potenciál pro výrazné zjednodušení systému i úsporu nákladů.

- Vláda připravuje od 1. ledna 2026 spuštění tzv. jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele, které zjednoduší proces hlášení údajů pro ČSSZ, MF, ČSÚ a další instituce. V této oblasti umožní reportovací standard zaměstnavatelů na úrovni JIM. K obdobnému datu MF připravuje 1. fázi nového daňového informačního systému (nDis). Po plném spuštění systému nDis v následujícím období bude možné dokončit projekt Jednotného inkasního místa spojený s procesním a institucionálním sloužením.

Zapojení krajů do financování infrastruktury

Dobudování infrastruktury je důležitý (nikoliv jediný) impulz k posunu ekonomického potenciálu země, který mj. pomůže propojit kraje s různou ekonomickou strukturou s jádrovými oblastmi v ČR, ale také v zahraničí. Tím napomůže mobilitě pracovní síly, zboží, služeb i kapitálu.

- MF připravuje realizaci tohoto opatření.

Produktivnější využití prostředků ve 3. důchodovém pilíři

Velká většina prostředků ČR v rámci 3. pilíře – tedy cca 460 miliard Kč – je uložena v transformovaných fondech. Jejich regulace zaručující zhodnocení prostředků (tzv. kladnou nulu) v každém roce vede k orientaci na nákup státních dluhopisů, což omezuje potenciál jiných prorůstových investic. Poplatky v transformovaných fondech navíc dosahují 25-85 % výnosů, což omezuje i jejich smysluplnost v rámci důchodového systému.

- MF implementovalo zákon o nových úpravách alternativního účastnického fondu s větší flexibilitou možných investic s dokončením v tomto volebním období do konce 2025.

Kapitálový trh

Domácí kapitálový trh čelí problémům jak v nabídce, tak v poptávce, což znesnadňuje financování firem. V ČR je hlavním problémem na straně nabídky nízký počet investičních instrumentů. Na straně poptávky jsou hlavním investorem penzijní fondy, které jsou však kvůli striktní regulaci extrémně konzervativní. Vysoká míra investic do zahraničních fondů financuje konkurenty našich firem. Pro rozvoj českého kapitálového trhu jsou nezbytné domácí iniciativy a pobídky.

- MF novelizovalo zákon o kapitálovém trhu s účinností od 1. 1. 2024.
- MF upravilo daňový režim příjmů ze závislé činnosti plynoucích ze zaměstnaneckých opčních programů (ESOP) s účinností od 1. 1. 2024.
- Novelizace přináší podporu využívání zaměstnaneckých akcií v situaci, kdy zaměstnavatel chce motivovat zaměstnance i jinak než mzdou vyplácenou v reálném čase.
- MF připravilo novelu zákona o investičních společnostech a investičních fondech s účinností od 1. 7. 2024.

Zlepšení připravenosti státu na zelenou ekonomiku

V souvislosti s celosvětovým přechodem na zelenou ekonomiku dojde k největší realokaci kapitálu od dob 2. světové války, odhadováno na 7-10% celosvětového HDP ročně. Velká část sektorů ekonomiky musí projít zásadní změnou, která je zároveň velkou příležitostí pro českou ekonomiku.

- MPO chystá v tomto volebním období do roku 2025 aktualizovat státní energetickou koncepci a Vnitrostátní plán pro energetiku.

- Do konce roku má být schválena strategie ČR 2030, jejímž cílem je vytvoření Master plánu dekarbonizace, z kterého by měly vycházet sektorové strategie.
- Od r. 2022 bylo ke konci r. 2023 připojeno více než 116 tisíc nových FVE. Cíl (zřízení min. 100 tis. nových FVE do r. 2025) splněn s předstihem.
- Dali jsme rámec pro rozvoj tzv. komunitní energetiky, podporujeme zateplování a energetickou udržitelnost budov, což pomáhá k úsporám energie.

Postavit se proti snahám prosazovat ekonomický protekcionismus skrze struktury EU

ČR je průmyslově orientovanou zemí, jejíž konkurenceschopnost dekády vycházela mj. z nízké ceny energií, ceny práce a institucionální podpory přímých zahraničních investic. Restart české ekonomiky bude vyžadovat přístup k nejmodernějším technologiím. Významná epicentra inovací se nacházejí mimo Evropu (zejm. USA, Asie, Izrael). Tlak některých členských zemí na zajištění „strategické autonomie“ v oblasti technologií formou regulací nedopadnou homogenně na členské státy, ale především na ty země, které poptávku po technologiích nedokážou pokrýt z vlastních zdrojů, ale zároveň nepředstavují trh s velkým potenciálem odbytu (HDP/ob, počet ob., rozloha).

- MPO a další relevantní resorty se na půdě EU zavazují kontinuálně se vymezovat proti snahám o ekonomický protekcionismus s přesahem do dalšího volebního období po roce 2025.
- ČR je aktivním členem skupiny zemí podporujících volný obchod, skrze kterou je možné se silněji vymezovat proti protekcionismu.
- MPO kontinuálně vyvíjí tlak na diversifikaci dodavatelských řetězců a rozšíření obchodních příležitostí (uzavírání obchodních dohod EU).
- MPO systematicky vyhodnocuje jednostranná opatření EU s cílem minimalizovat jejich dopad na trh ČR.
- MPO připravuje strategii ekonomické bezpečnosti ČR s dokončením do konce prvního čtvrtletí 2025 a aktivně se zapojuje na úrovni EU do debaty k tomuto tématu, přičemž zajištění odolného ekonomického prostředí může být prerekvizitou pro snížení protekcionistařských tendencí.

Optimalizace možností využívání financování EU; robustní role Národní rozvojové banky

Cílem může být snaha o vytvoření koordinačního centra pro správu a řízení financování EU, zajišťujícího funkční synergie mezi programy, monitorujícími jejich výkonnost a plnění indikátorů, což přispívá k efektivnějšímu způsobu jejich využívání; vytvoření národního kompetenčního centra pro finanční nástroje na úrovni NRB atd.

- MF chystá optimalizaci možností využívání financování EU s významnou rolí Národní rozvojové banky s dokončením v příštím volebním období po roce 2025.
- Ve Sněmovně je již návrh zákona o NRB umožňující bance vydávat dluhopisy, které budou v případě předchozího souhlasu MF a délce splatnosti vyšší než 1 rok kryty státní zárukou. Součástí je i doprovodný zákon, který zajistí budoucí integraci státem ovládaných bank, jejímž cílem je struktura s NRB jako mateřskou bankou a ČEB jako její dceřinou společností.

(k 10. 7. 2024)